

Kultūras nozares un radošo industriju jomas nozares ekspertu padomes darbība 2025. gadā

2025. gadā Kultūrizglītības padome (KIP) pieņēma vairākus nozīmīgus lēmumus Kultūras nozares un radošo industriju jomas kvalifikāciju struktūras (NKS) aktualizācijā un profesionālās kvalifikācijas prasību (PKP) izstrādē. Tāpat tika izskatīti jautājumi par valsts pasūtījumu izglītības tematiskajā jomā “Mākslas” profesionālās vidējās izglītības līmenī un citi aktuāli jautājumi kultūrizglītībā un radošo industriju jomā.

Pārskata periodā tika organizētas piecas KIP sēdes, tai skaitā atsevišķu jautājumu saskaņošanas rakstveida procedūrā (elektroniski).

Lai nodrošinātu savlaicīgu informācijas apmaiņu par kultūras nozares un radošo industriju darba tirgus vajadzībām, notika diskusijas par nozarei būtiskiem izglītības jautājumiem, iesaistot nozares ekspertus.

2025. gada 24. novembrī darbu uzsāka Kultūrizglītības padomes jaunais sasaukums.

Kultūras nozares un radošo industriju jomas kvalifikāciju struktūras aktualizācija

Atbilstoši noteiktajām prioritātēm kultūrizglītībā un darba tirgū, KIP izvērtējusi un saskaņojusi (15.01.2025., 08.05.2025., 24.11.2025.) NKS paplašināšanu ar jaunām profesionālām kvalifikācijām, kurām izstrādātas PKP, tāpat aktualizētas NKS esošo profesionālo kvalifikāciju PKP.

Sektorā “Lietišķā māksla un amatniecība” 4. profesionālās kvalifikācijas līmenī (4.PKL) izstrādātas jaunas PKP “Metāla mākslinieciskās apstrādes speciālists”, sektorā “Foto, video, televīzija un kino” 4.PKL - PKP “Stilists kultūras un radošo industriju jomā”.

Sektorā “Mūzika un skatuves māksla” 4.PKL aktualizētas PKP profesionālām kvalifikācijām “Kormeistars”, “Mūzikas teorijas speciālists”, savukārt, 6. profesionālās kvalifikācijas līmenī aktualizētas PKP profesionālām kvalifikācijām “Vokālists”, “Dirigents”.

Nozares ekspertu deleģēšana profesionālās kvalifikācijas eksāmenu komisijās

Lai veicinātu darba devēju sadarbību ar profesionālās izglītības iestādēm izglītības programmu īstenošanas jautājumos, kā arī nodrošinātu informācijas apmaiņu par izglītības kvalitāti, nozares eksperti tika aicināti piedalīties profesionālās kvalifikācijas eksāmenu komisiju darbā.

Kārtību, kā nozares eksperti var iesaistīties profesionālās kvalifikācijas eksāmenu komisijās, nosaka Ministru kabineta 2022. gada 29. novembra noteikumi Nr.752 „Noteikumi par profesionālās kvalifikācijas eksāmenu saturu un norises kārtību”.

Atbilstoši noteikumiem eksperta profesionālajai pieredzei jāatbilst eksāmenā iegūstamajai profesionālajai kvalifikācijai - ne mazāk kā trīs gadus pēdējo piecu gadu laikā jābūt veiktām attiecīgajai kvalifikācijai atbilstošām profesionālās darbības pamatuzdevumu funkcijām vai organizētam konkrētās profesijas darbinieku darbam.

Būtisks nosacījums eksperta dalībai ir arī atbilstoša izglītība - augstākā izglītība, kas atbilst attiecīgajai izglītības programmu kopai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par Latvijas izglītības klasifikāciju, vai profesionālā vidējā izglītība gadījumos, kad eksāmenā iegūstamajā profesijā nav iegūstama atbilstoša augstākā izglītība un ir Latvijas Amatniecības kameras piešķirta amatnieka kvalifikācija, kas atbilst amata meistara līmenim.

Izglītības tematiskajā jomā “Māksla” 2024./2025. mācību gadam KIP saskaņoja (15.01.2025.) deleģēto ekspertu sarakstu: mūzikas jomā – 40 nozares eksperti, mākslas jomā – 10, dejas jomā – 4.

Valsts pasūtījuma noteikšana izglītības tematiskajā jomā “Mākslas” profesionālās vidējās izglītības līmenī

KIP saskaņojusi valsts pasūtījumu par izglītojamo uzņemšanas plānu Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM), Kultūras ministrijas (KM) un pašvaldību dibinātās izglītības iestādēs izglītības tematiskajā jomā “Mākslas” profesionālās vidējās izglītības līmenī.

Saskaņots (20.11.2024.) izglītojamo skaits uzņemšanai profesionālās vidējās izglītības programmās izglītības tematiskajā jomā “Mākslas” valsts budžeta vietās 2025. gadam atbilstoši izglītības iestādēm un kvalifikācijām, kā arī saskaņoti priekšlikumi par plānotajām izglītojamo skaita tendencēm valsts budžeta vietās 2026. un 2027. gadam atbilstoši izglītības iestādēm un kvalifikācijām.

Priekšlikumu sagatavošanā ņemtas vērā Ekonomikas ministrijas izstrādātās darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozes un tautsaimniecības vajadzības, izglītības iestāžu attīstības stratēģijas, ieguldījums izglītības iestāžu infrastruktūras un programmu modernizācijas attīstībā, profesionālās izglītības iestāžu metodiskā darba virsvadības jomas, informācija par 2023. un 2024. gada izglītojamo uzņemšanas rezultātiem un 2024. gadā plānoto vietu skaitu, kā arī citi aspekti – tai skaitā mākslu jomas izglītojamo mācību sasniegumi valsts centralizētajos eksāmenos, profesionālās kvalifikācijas eksāmenu rezultāti, atskaitīto izglītojamo skaits mākslu izglītības programmās. Kopumā 2025. gadā profesionālās vidējās izglītības programmās izglītības jomā “Mākslas” IZM, KM, pašvaldību un juridisku personu padotībā esošās izglītības iestādēs izglītojamo uzņemšana plānota bez būtiskām izmaiņām.

KIP pieņemtie lēmumi saskaņoti Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomē (PINTSA).

KIP izveidota 2015. gadā pēc Latvijas Republikas Kultūras ministrijas iniciatīvas ar mērķi izvērtēt un sagatavot priekšlikumus par kultūrizglītības attīstību un tās tendencēm Latvijā, kā arī sekmēt valsts institūciju un nozares profesionālu sadarbību stratēģiskos jautājumos, kas saistīti ar kultūrizglītības jomu. Kopš 2022. gada 8. jūlija ar kultūras ministra un PINTSA apstiprinājumu Kultūrizglītības padome vienlaikus pilda arī nozaru ekspertu padomes funkcijas. Kultūrizglītības padomes darba koordināciju un komunikāciju veic Latvijas Nacionālais kultūras centrs.

PINTSA ir izveidota 1999. gadā kā Profesionālās izglītības sadarbības padome, lai sekmētu Ministru kabineta, darba devēju un darbinieku (arodbiedrību) organizāciju sadarbību cilvēkresursu attīstības, izglītības un nodarbinātības valsts politikas un stratēģijas izstrādes un īstenošanas jomā.